

Uradni list

Evropske unije

C 495 I

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 64

9. december 2021

Vsebina

IV *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropska komisija

2021/C 495 I/01

Sklep Komisije z dne 8. decembra 2021 o odprtokodnem licenciranju in ponovni uporabi programske opreme Komisije

1

SL

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

SKLEP KOMISIJE

z dne 8. decembra 2021

o odprtokodnem licenciranju in ponovni uporabi programske opreme Komisije

(2021/C 495 I/01)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 249 Pogodbe,

Ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija ima v imenu Unije pravice intelektualne lastnine vključno z avtorskimi pravicami, v obsežnem portfelju računalniških programov.
- (2) Komisija je 21. oktobra 2020 sprejela novo strategijo za odprtokodno programsko opremo ⁽¹⁾, ki spodbuja uporabo odprtokodne programske opreme s strani Komisije, prispevek Komisije k odprtokodnim projektom tretjih oseb in souporabo programske opreme Komisije kot odprtokodne programske opreme. V tem sporočilu je bilo navedeno, da bo Komisija, kjer je to mogoče in primerno, delila izvorno kodo za vse računalniške programe, za katere ima pravice intelektualne lastnine v imenu Unije.
- (3) Odprtokodno licenciranje je postalo sestavni del poslovnih modelov v industriji programske opreme ter ga v veliki meri uporabljajo javne ustanove v EU in drugod. Komisija je na tem področju že sprejela številne pobude, kot je sprejetje javne licence Evropske unije (EURL) leta 2007, katere sedanja različica je bila objavljena maja 2017 ⁽²⁾.
- (4) Ta sklep bi moral določiti pogoje za skupno rabo programske opreme Komisije kot odprtokodne programske opreme, s čimer bi olajšali širšo ponovno uporabo programske opreme, spodbudili inovacije programske opreme in odprtokodne programske opreme, nadgradili politiko odprtosti Komisije in preprečili nastanek nepotrebnega upravnega bremena za tiste, ki ponovno uporabljajo tako programsko opremo kot storitve Komisije.
- (5) Ta sklep ne bi smel obvezovati služb Komisije, da dajejo programsko opremo Komisije v skupno rabo na podlagi odprtokodne licence, niti dajati pravic tretjim osebam, da zahtevajo, da je programska oprema Komisije na voljo na podlagi odprtokodne licence. Komisija bi morala ostati svobodna pri odločanju, ali bo programsko opremo Komisije dala v skupno rabo ali jo licencirala na podlagi lastniške licence.
- (6) Namen tega sklepa je določiti izjeme pri možnostih souporabe programske opreme kot odprtokodne programske opreme, na primer za programsko opremo, pri kateri bi objava ali souporaba izvirne kode lahko pomenila varnostno tveganje, ali za programsko opremo, ki bi se morala šteti za zaupno.

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije, Strategije za odprtokodno programsko opremo za obdobje 2020–2023, Think Open, 21. oktober 2020, C(2020) 7149 final.

⁽²⁾ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/863 z dne 18. maja 2017 o posodobitvi licence za odprtokodno programsko opremo EURL, da se dodatno olajša skupna in ponovna uporaba programske opreme, ki so jo razvile javne uprave (UL L 128, 19.5.2017, str. 59).

- (7) Sklep Komisije 2011/833/EU ⁽³⁾ zadeva ponovno uporabo dokumentov Komisije in se ne uporablja za programsko opremo.
- (8) Z Direktivo (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ je bil uveden sistem minimalne harmonizacije v zvezi z odprtimi podatki in ponovno uporabo informacij javnega sektorja. V uvodni izjavi 30 te direktive je pojasnjeno, da namen opredelitve pojma „dokument“ v Direktivi (EU) 2019/1024 ni vključevati računalniške programe, vendar države članice lahko razširijo uporabo te direktive na računalniške programe.
- (9) Da bi bile dejavnosti Komisije bolj pregledne in odprte, bi se moral ta sklep prednostno uporabljati za (a) programsko opremo, ki je pomembna za pripravo pobude Komisije za javno politiko ali ki se je uporabljala pri tej pobudi, kot sta zakonodajna pobuda ali raziskovalni projekt Skupnega raziskovalnega središča, in (b) programsko opremo, ki se je uporabljala pri izvajanju ali spremljanju takšne pobude. Poleg tega bi se moral ta sklep uporabljati za programsko opremo, ki je bila razvita za notranje namene Komisije, kadar koli se souporaba takšne programske opreme šteje za ustrezno.
- (10) Ta sklep bi se moral uporabljati tudi za programsko opremo, ki se na dan njegovega sprejetja še razvija. Glede na razpoložljiva sredstva bi bilo treba službam Komisije prav tako omogočiti, da se odločijo za uporabo sklepa za programsko opremo, ki je na dan sprejetja sklepa dokončno razvita.
- (11) Komisija bi morala uporabljati zaupanja vreden repozitorij kot enotno dostopno točko, da bi olajšala dostop in ponovno uporabo programske opreme Komisije.
- (12) Kadar modeli ali komponente umetne inteligence, ki so jih razvile službe Komisije, vključujejo elemente programske opreme, bi se moral ta sklep uporabljati za te elemente, brez poseganja v morebitno uporabo Sklepa 2011/833/EU za druge elemente, kot so spremni podatki. V takih primerih je treba ustrezno odprto licenco izbrati glede na naravo in funkcijo zadevnih elementov.
- (13) Vzpostaviti je treba medslužbeno skupino za razpravo o vprašanih skupnega interesa in spremljanje izvajanja tega sklepa,

SKLENILA:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta sklep določa pogoje za ponovno uporabo in licenciranje programske opreme, ki jo pripravi Komisija ali je pripravljena v njenem imenu in za katero ima Komisija pravice intelektualne lastnine.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

„programska oprema“ pomeni računalniški program v smislu Direktive 2009/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾;

„programska oprema Komisije“ pomeni (i) programsko opremo, za katero ima Komisija pravice intelektualne lastnine v imenu Unije, in (ii) programsko opremo v lasti tretje osebe, ki je na voljo na podlagi odprtokodne licence in ki jo je spremenila Komisija ali tretja oseba na zahtevo Komisije;

„ponovna uporaba“ pomeni uporabo programske opreme s strani fizičnih ali pravnih oseb v komercialne ali nekomercialne namene, vključno s pravico teh uporabnikov do uporabe, preučevanja, kopiranja, skupne rabe in spreminjanja programske opreme;

⁽³⁾ Sklep Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39).

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL L 172, 26.6.2019, str. 56).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pravnem varstvu računalniških programov (UL L 111, 5.5.2009, str. 16).

„EUPL“ pomeni javno licenco Evropske unije, ki je standardna odprtokodna licenca, katere sedanja različica (različica 1.2) je bila sprejeta z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2017/863, kot tudi vse prihodnje različice licence;

„licenca“ pomeni izdajo dovoljenja za ponovno uporabo programske opreme pod določenimi pogoji;

„odprtokodna licenca“ pomeni licenco, pri kateri je dovoljena ponovna uporaba programske opreme za vse določene uporabe v enostranski izjavi imetnika pravic in pri kateri so izvirne kode programske opreme na voljo uporabnikom;

„standardna odprtokodna licenca“ pomeni odprtokodno licenco, ki jo kot tako splošno priznavajo odprtokodne organizacije;

„repozitorij“ pomeni spletno točko za dostop do izvirne kode programske opreme in povezanih informacij, kot so skripti za gradnjo in namestitve, kosovnica, avtorske pravice, dodelitev in dokumentacija v zvezi z licenco.

Člen 3

Splošno načelo

Službe Komisije se lahko odločijo, ali bodo programsko opremo Komisije dale na voljo za ponovno uporabo v skladu s tem sklepom. Taka programska oprema se licencira na podlagi odprtokodne licence, izbrane v skladu s členom 5, in je na voljo preko repozitorija iz člena 6, potem ko je bil upoštevan postopek, opisan v členu 8.

Člen 4

Izjeme

Ta sklep se ne uporablja:

- (a) za programsko opremo, pri kateri Komisija ne more dovoliti ponovne uporabe, ker je ta oprema intelektualna lastnina tretjih oseb;
- (b) za programsko opremo Komisije, pri kateri bi objava ali deljenje njene izvirne kode pomenila dejansko ali morebitno tveganje za varnost informacijskih sistemov ali podatkovnih zbirk Komisije ali druge evropske institucije, agencije ali organa;
- (c) za programsko opremo Komisije, ki jo je treba šteti za zaupno v skladu z veljavnimi pravili ali zakonodajo, pogodbenimi obveznostmi ali zaradi njene narave ali vsebine;
- (d) v primerih, ko je treba zaradi ene od izjem, navedenih v členu 4 Uredbe (ES) št. 1049/2001 ⁽⁶⁾, s potrebnimi spremembami onemogočiti dostop do programske opreme Komisije ali pa se dostop do nje lahko omogoči samo stranki v skladu s posebnimi pravili, ki urejajo privilegiran dostop;
- (e) za programsko opremo Komisije, ki izhaja iz tekočih raziskovalnih projektov, ki jih izvaja Komisija ali se izvajajo v njenem imenu in niso objavljeni ter katerih objava bi (i) ovirala potrditev začasnih rezultatov raziskav ali (ii) pomenila razlog za zavrnitev registracije pravic industrijske lastnine v korist Komisije, če se taka registracija šteje za ustrezno.

V teh primerih programska oprema ne sme biti na voljo na podlagi odprtokodne licence.

Člen 5

Izbira ustrezne odprtokodne licence

Izbira ustrezne odprtokodne licence se za posamezen primer izvede v skladu z naslednjimi pravili po preverjanju pravic intelektualne lastnine iz člena 8:

- (a) odprtokodna licenca, ki jo odobri Komisija, je licenca EUPL, razen v primerih, navedenih v točkah (b) in (c);

⁽⁶⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

- (b) kadar je uporaba druge odprtokodne licence obvezna zaradi vzajemnih klavzul (klavzula o svobodni avtorski pravici (Copyleft)), ki veljajo za dele programske opreme, ki izvirajo od tretje osebe, ali kadar se šteje, da je alternativna odprtokodna licenca za določeno programsko opremo boljša od licence EUPL, se ta alternativna odprtokodna licenca lahko uporablja zlasti, da se olajša njeno sprejetje s strani skupnosti uporabnikov, vendar le, če gre za standardno odprtokodno licenco;
- (c) če je zaradi licenčnih klavzul, ki se uporabljajo za dele programske opreme, ki izvirajo od tretje osebe, na voljo več standardnih odprtih licenc, razen licence EUPL, ima prednost odprtokodna licenca, ki uporabnikom daje najširše pravice uporabe („permisivne licence“).

Člen 6

Repozitorij

Komisija uporablja repozitorij kot enotno točko dostopa do programske opreme Komisije, s čimer olajša dostop do nje in njeno ponovno uporabo.

Službe Komisije lahko po internem postopku, opisanem v členu 8, ugotovijo in postopoma omogočijo dostop do programske opreme Komisije, ki je bila razvita pred sprejetjem tega sklepa, če se šteje, da je souporaba relevantna.

Službe Komisije lahko preko tega repozitorija dajo na voljo tudi programsko opremo Komisije, ki je bila licencirana na podlagi odprtokodne licence pred sprejetjem tega sklepa.

Repozitorij je lahko na voljo za programsko opremo, za katero imajo pravice intelektualne lastnine druge institucije, organi, uradi in agencije EU, na njihovo zahtevo.

Člen 7

Formati programske opreme Komisije, ki so na voljo za ponovno uporabo

1. Programska oprema Komisije je na voljo v elektronski obliki v repozitoriju kot človeku berljiva izvorna koda in po potrebi v strojno berljivi obliki.

Skupaj s programsko opremo Komisije je po potrebi na voljo tudi potrebna dokumentacija .

2. Ta sklep Komisije ne zavezuje, da v zvezi s programsko opremo Komisije, ki je na voljo preko repozitorija:

- (a) prilagaja ali posodablja programsko opremo;
- (b) prevaja programsko opremo in z njo povezane informacije v katere koli jezikovne različice, razen v tiste, ki so že na voljo v repozitoriju;
- (c) nadalje razvija ali shranjuje programsko opremo ali ohranja programsko opremo v danem formatu;
- (d) vzpostavi ali podpira skupnost uporabnikov programske opreme.

Člen 8

Postopek za licenciranje programske opreme Komisije

Postopek za uporabo tega sklepa vključuje: (i) postopek identifikacije programske opreme; (ii) preverjanje pravic intelektualne lastnine za programsko opremo v skladu s smernicami za izvajanje, ki jih pripravi osrednja služba za intelektualno lastnino in (iii) varnostno preverjanje.

Člen 9

Prispevki k zunanjim odprtokodnim projektom

Službe Komisije lahko sodelujejo pri zunanjih odprtokodnih projektih in prispevajo k projektom, za katere se šteje, da so v interesu Unije ali enega od ciljev njene politike. Če to zahtevajo pravila, ki veljajo za projekt, se lahko lastništvo pravic intelektualne lastnine na prispevani programski opremi prenese na javni ali zasebni subjekt, ki je odgovoren za te odprtokodne projekte.

Člen 10**Lastniške licence**

Komisija lahko na podlagi odstopanja od splošnega načela iz člena 3 odloči, da bo programska oprema Komisije na voljo v skladu s pogoji lastniške licence samo enemu ali več izbranim pridobiteljem licence, na primer za opravljanje storitve v javnem interesu ali v primerih, ki so objektivno utemeljeni z interesi javne politike, političnimi razlogi ali vidiki prenosa tehnologije. Lastniška licenca se lahko po potrebi izda na izključni podlagi in lahko vključuje plačilo pristojbine.

V takih primerih se uporablja prenos pooblastil na področju intelektualne lastnine iz (SEC(2001) 1397) in se sprejme sklep Komisije.

Člen 11**Medslužbena skupina**

Vzpostavi se medslužbena skupina, ki ji predseduje generalni direktor, pristojen za upravo izvrševanje sklepov v zvezi s pravicami intelektualne lastnine pri Komisiji. Skupino sestavljajo predstavniki generalnih direktorats in služb Komisije. Razpravlja o vprašanjih skupnega interesa in, razen če predsednik meni, da to ni potrebno, pripravlja poročila o izvajanju tega sklepa v skladu s členom 12.

Člen 12**Pregled**

Ta sklep se prvič pregleda tri leta po sprejetju in nato vsakih pet let.

Člen 13**Objava**

Ta sklep se objavi v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*.

V Bruslju, 8. decembra 2021

Za Komisijo
Mariya GABRIEL
članica Komisije

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije
Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL